

Dosarul nr. 3r-323/21

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

DECIZIE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând cererea de recurs depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, cu privire la anularea actelor administrative, împotriva încheierii din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 11 septembrie 2020, Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, cu privire la anularea preavizului nr. 06-111/4483 din 11 august 2020 al Primăriei mun. Chișinău și a deciziei nr. 10/2-5 din 02 iulie 2020 a Consiliului municipal Chișinău cu excluderea lotului de pământ din mun. Chișinău, str. A. Șciusev, 139 din bunurile care urmează a fi expuse spre licitație.

Prin hotărârea din 18 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi, ca neîntemeiată.

La 19 februarie 2021, avocatul Radu Rusanovschi, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Ever Vin”, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 18 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi, împotriva hotărârii instanței de fond, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Cod administrativ.

La 08 iunie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin” a depus, prin intermediul cancelariei, recurs împotriva încheierii din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin” a indicat că pe durata stării de urgență, termenii de prescripție și respectiv termenul de decădere de orice fel nu începe să curgă, și se suspendă pe durata stării de urgență instituită potrivit hotărârii Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021. În opinia recurentului, termenul de prescripție s-a prelungit cu 28 de zile calendaristice și astfel a expirat pe 20 mai 2021 și prin urmare încheierea din 18 mai 2021 a fost emisă până la expirarea termenului de prescripție, ce contravine legislației în vigoare.

Recurentul solicită casarea încheierii din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi încheieri de restituire a cererii la o nouă reexaminare în cadrul instanței de apel.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la data de 18 mai 2021 și notificată Societății cu Răspundere Limitată „Ever Vin” la 27 mai 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 109).

Recurentul s-a conformat prevederilor legale și, în termen, la data de 08 iunie 2021, a depus, prin intermediul cancelariei curții, recurs împotriva încheierii din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 106).

La 02 noiembrie 2021, Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au depus referință, prin care au solicitat respingerea recursului înaintat de Societății cu Răspundere Limitată „Ever Vin”, cu menținerea încheierii din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece, în cererea de recurs, argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii

motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 96 alin. (1) Cod administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din coroborarea art. 191 alin. (1) cu art. 226 Cod administrativ rezultă inechivoc că, după examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de fond adoptă hotărârea în formă de dispozitiv, adică componenta structurală a hotărârii instanței de fond căreia i se dă citire la pronunțare și nu reprezintă altceva decât reproducerea integrală și întocmai a soluției adoptate în urma deliberării, calea și termenul de atac. Iar motivarea, în scris, a hotărârii adoptate are loc în termenul specificat la art. 226 alin. (2) Cod administrativ.

Asta, deoarece motivarea apelului se depune doar după notificarea hotărârii motivate a instanței de fond, întrucât, numai după acest moment, partea interesată ia cunoștință nu numai de soluția materializată prin dispozitivul hotărârii instanței de fond, dar și, în mod efectiv, de considerentele cuprinse în hotărâre.

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării apelului curg din momente diferite (dies a quo), și anume:

- în temeiul art. 232 alin. (1) Cod administrativ, de la notificarea dispozitivului hotărârii instanței de fond, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. d) Cod administrativ – apelul se declară inadmisibil, în special, când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

- în temeiul art. 232 alin. (2) Cod administrativ, de la notificarea hotărârii motivate a instanței de apel, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă, după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Respectiv, notificarea hotărârii instanței de fond participanților la proces are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că potrivit art.97 alin.(1) și alin.(3) lit. c) din Cod administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: prin poștă cu scrisoare recomandată.

Conform art.109 alin.(2) din Cod administrativ, pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din înscrisurile anexate, instanța de recurs constată că prin hotărârea din 18 februarie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi, ca neîntemeiată (f.d. 83).

La 18 februarie 2021, reprezentantului recurentului, avocatul Radu Rusanovschi, i-a fost adus la cunoștință dispozitivul hotărârii enunțate supra, fapt confirmat prin recipisa anexată la dosar (f.d.84).

La 19 februarie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin”, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Radu Rusanovschi, a depus apel (nemotivat) asupra hotărârii din 18 februarie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 87).

La 04 martie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat în adresa Societății cu Răspundere Limitată „Ever Vin”, prin intermediul oficiului poștal, copia hotărârii motivate, care a fost recepționată de către aceasta la 19 martie 2020, iar avocatul Radu Rusanovschi a primit-o la 22 martie 2021, fapt confirmat prin avizele poștale (f.d. 95, 97).

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut că Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin” a recepționat hotărârea motivată la 19 martie 2021.

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Astfel, termenul pentru prezentarea motivării apelului a început să curgă de la data de 20 martie 2021, ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate a primei instanțe și urma să expire la data de 19 aprilie 2021, zi de luni.

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 01 aprilie - 30 mai 2021.

Potrivit pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 3 din 15 aprilie 2021 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite prin Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021.

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 15 din 28 aprilie 2021, în vigoare din 28 aprilie 2021, a fost declarată neconstituțională Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 privind declararea stării de urgență.

Astfel, având în vedere regula calculării termenului de decădere în perioada stării de urgență, în speță, termenul care a început să curgă de la 20 martie 2021, a fost suspendat pe durata stării de urgență de la 01 aprilie până la 28 aprilie 2021 și a continuat să curgă de la 29 aprilie 2021, și a expirat la 16 mai 2021, zi de duminică, însă, fiind zi nelucrătoare, ultima zi de depunere a apelului motivat a devenit 17 mai 2021, zi de luni.

Prin urmare, instanța de recurs constată că termenul legal de 30 de zile pentru depunerea apelului motivat a început să curgă din data de 20 martie 2021, iar în conformitate cu art. 232 alin. (2) din Codul administrativ apelantul era în drept să depună apelul motivat până la data de 17 mai 2021, zi de luni, însă, Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin” nu a prezentat motivarea apelului în termenul prevăzut de lege.

În urma celor constatate, Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Mai mult, conform art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi legale, recurenta nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus la instanța de apel, motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin”, cît și reprezentantul acestuia, avocatul Radu Rusanovschi, fiind conștienți că au depus încă la 19 februarie 2021 cererea de apel nemotivată, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceștia.

În urma celor relatate, se constată că încheierea instanței de apel este întemeiată, deoarece Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin” nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prescrise de art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate în cererea de recurs indică direct la nerespectarea de către apelantul/recurentul a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural, și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind inadmisibilitatea apelului depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin” împotriva hotărârii din 18 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin”.

Se menține încheierea din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău în cauza de contencios administrativ intentată cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ever Vin” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, cu privire la anularea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu